

Dosarul nr. 3ra-26/21
2-19155874-01-3ra-14092020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M.Guzun, Gr.Dașchevici, V.Clima)

DECIZIE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Sergiu Paiu, reprezentat de avocatul Lilia Dobre împotriva Casei Naționale de
Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău
cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei
pentru vechime în muncă,

împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva
hotărârii din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La data de 30 septembrie 2019 Sergiu Paiu, reprezentat de avocatul Lilia
Dobre a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de
Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău
cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei
pentru vechime în muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul Sergiu Paiu, reprezentat de avocatul Lilia
Dobre a indicat că a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe parcursul a
27 de ani, în diferite funcții.

Reclamantul a menționat că prin ordinul nr. 34ef din 15 februarie 2010 al
Ministerului Afacerilor Interne a fost numit în funcția de comisar al Comisariatului
de Poliție sectorul Botanica al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău.
Prin ordinul nr. 202 ef din 26 martie 2013 al Ministerului Afacerilor Interne a fost
concediat din organele afacerilor interne, în conformitate cu art. 47 alin. (1) lit. f)
din Legea cu privire la activitatea poliției și statutului polițistului nr.320 din data

de 27 decembrie 2012, în legătură cu lichidarea subdiviziunii sau reducerea statelor de personal.

La fel, reclamantul a mai menționat, că nefiind de acord cu acest ordin, l-a contestat în instanța de judecată. Astfel, prin încheierea din 12 iunie 2014 a Curții Supreme de Justiție, au fost menținute hotărârea din 11 octombrie 2013 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău și decizia din 05 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a anulat ordinul nr. 202ef. din 26 martie 2013 al Ministerului Afacerilor Interne, privind concedierea sa din funcția de comisar al Comisariatului de Poliție al sectorului Botanica al Comisariatului General de Poliție, mun. Chișinău al Ministerului Afacerilor Interne, s-a anulat ordinul nr.5 din 04 ianuarie 2013 al Ministerului Afacerilor Interne, privind preavizarea sa referitor la reducerea funcției și a fost repus în funcția de șef al Inspectoratului de Poliție al sectorului Botanica, mun. Chișinău.

Reclamantul a indicat, că la momentul concedierii, Ministerul Afacerilor Interne a expediat dosarul de pensionare Casei Naționale de Asigurări Sociale, astfel fiindu-i stabilită pensie pentru vechimea în muncă de 21 de ani 07 luni și 28 de zile.

Reclamantul a relatat că ulterior, a fost restabilit în funcție și respectiv, a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne până la data de 22 iulie 2019, când și-a dat demisia din funcția de Șef al Inspectoratului de Poliție Râșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău al Ministerului Afacerilor Interne.

Reclamantul Sergiu Paiu a notat, că conform calculului efectuat de Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun. Chișinău, reflectat în confirmarea nr. 34/20-5685204 din 01 august 2019, la data încetării serviciului în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Sergiu Paiu a acumulat o vechime în muncă de 27 de ani, 10 luni și 24 zile.

Astfel, la data de 09 august 2019 Sergiu Paiu s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica mun. Chișinău cu cerere, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru vechime în muncă.

Reclamantul a menționat, că prin decizia nr.1336/2560 din 13 august 2019 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica mun. Chișinău i-a fost refuzată reexaminarea dreptului la pensie pentru vechime în muncă.

Reclamantul a relevat că la data de 19 august 2019, a depus cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei nr.1336/2560 din 13 august 2019 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica mun. Chișinău. Iar, la data de 04 septembrie 2019 a primit răspuns, prin care i-a fost respinsă cererea prealabilă, pe motiv că Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nu prevede și nu admite posibilitatea stabilirii repetate a pensiei și nu admite situația de reexaminare/recalculare a pensiei, în legătură cu faptul obținerii unei vechimi suplimentare în muncă după pensionare sau reangajare în serviciu.

Reclamantul a comunicat că, Casa Națională de Asigurări Sociale a omis să dea apreciere faptului că art. 51 din Legea menționată prevede, că recalcularea pensiilor se efectuează în termenele stabilite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat și în privința sa urmează a fi aplicate prevederile legii speciale, care

direct stabilește cazurile, condițiile, precum și modalitatea recalculării pensiilor stabilite anterior.

Reclamantul a subliniat, că Casa Națională de Asigurări Sociale a omis să aplice prevederile art. 61 alin. (2) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, care stipulează, că recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora, în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi, se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare, ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Reclamantul Sergiu Paiu a evidențiat, că nu s-a reangajat în serviciu, ci a fost restabilit în funcție în baza unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile și respectiv, la momentul examinării cererii depuse cu privire la recalcularea pensiei stabilite anterior, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica mun. Chișinău urma să se conducă în exclusivitate de normele speciale cuprinse în legea nominalizată.

Reclamantul a considerat, că Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica mun. Chișinău în mod nejustificat a refuzat să ia în calcul perioada, 26 martie 2013 - 22 iulie 2019, ca circumstanță generatoare pentru recalcularea pensiei sale, ceea ce este contrar prevederilor art. 61 alin. (1) din Legea nr. 1544-XII din data de 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, luând în considerare pct. 4 lit. a) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, care prevede că media lunară pentru stabilirea pensiei se face din ultimele 12 luni calendaristice, precedente concedierii.

A menționat că Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri stipulează, că pensiile persoanelor din organele afacerilor interne se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, luând în considerare termenul de activitate în serviciul organelor afacerilor interne, precum și venitul de care a dispus pe parcursul activității, aceasta fiind de fapt perioada de contribuție și contribuția propriu-zisă, care a fost vărsată în bugetul de stat, pentru a beneficia de pensie.

Reclamantul a considerat, că Casa Națională de Asigurări Sociale a interpretat în mod eronat prevederile art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, invocând imposibilitatea recalculării pensiei, iar prezența documentelor, care confirmă faptul restabilirii în funcție și continuării efectuării contribuțiilor în bugetul de stat, constituie temeiuri suficiente, pentru a-i fi recalculată pensia pentru vechime în muncă.

Reclamantul Sergiu Paiu a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău nr. 1336/2560 din 13 august 2019, privind refuzul în reexaminarea dreptului la pensie pentru vechime în muncă;

anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1933/19 din data de 20 august 2019, privind refuzul în reexaminarea dreptului la pensie pentru vechime în muncă; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze pensia pentru vechime în serviciu, cu includerea perioadei de la 27 martie 2013 până la data de 22 iulie 2019, în vechimea în muncă în cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției, ce a stat la baza stabilirii pensiei pe linia Ministerului Afacerilor Interne, începând cu data de 27 martie 2013 și reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente încetării raporturilor de muncă din data de 22 iulie 2019.

Prin hotărârea din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de Sergiu Paiu, reprezentat de avocatul Lilia Dobre a fost admisă. Au fost anulate decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial sectorul Botanica, mun. Chișinău nr. 1336/2560 din 13 august 2019 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1933/19 din 20 august 2019, privind refuzul reexaminării dreptului la pensie pentru vechime în muncă al reclamantului Paiu Sergiu. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, în privința reclamantului Sergiu Paiu, privind includerea perioadei de la 27 martie 2013 până la 22 iulie 2019, în vechimea în muncă în cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției, ce a stat la baza stabilirii pensiei pe linia Ministerului Afacerilor Interne, începând cu data de 27 martie 2013 și privind recalcularea pensiei, reieșind din vechimea în muncă în baza confirmării eliberate de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr.34/20-5685204 din 01 august 2019, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice, precedente încetării raporturilor de muncă din data de 22 iulie 2019.

La data de 12 martie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii lui Sergiu Paiu (f.d.84).

Hotărârea din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost notificată apelantei Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 08 mai 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la materialele cauzei (f.d.93).

Iar, la data de 27 mai 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea apelului (f.d.87-100).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează, că în astfel de circumstanțe, instanța de apel corect a considerat ca fiind depus în termen apelul Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Prin decizia din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din data de 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe privind temeinicia acțiunii depuse de către reclamantul Sergiu Paiu, reprezentat de avocatul Lilia Dobre, având în vedere că acesta a prezentat probe, în confirmarea faptului erorilor comise la emiterea actelor administrative contestate.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar soluția de admitere a acțiunii este justă.

La data de 28 iulie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.133).

Ulterior, la data de 21 august 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului (f.d.134-138).

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate în mod eronat.

Recurenta a invocat că instanța de fond și instanța de apel nu au luat în considerare, că art.61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nu prevede că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au dreptul la recalcularea pensiei, în cazul în care au fost reîncadrați în funcție și au mai obținut vechime în muncă.

Recurenta a menționat, că pensia se calculează din salariul obținut pe ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii.

Respectiv, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform cu art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 22 iulie 2020, fiind notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, la data de 27 iulie 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele dosarului (f.d. 132).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La data de 14 septembrie 2020, în adresa intimatului Sergiu Paiu a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.140).

Prin referința depusă la data de 23 septembrie 2020, Sergiu Paiu, reprezentat de avocatul Lilia Dobre, a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d.142-144).

Prin încheierea din 23 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

La data de 25 mai 2021, intimatul Sergiu Paiu a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin care a solicitat remiterea sesizării Curții Constituționale privind examinarea constituționalității art. 61 alin. (1) din Legea nr. 1544 - XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri (f.d. 219).

Prin încheierea din 09 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admisă cererea lui Sergiu Paiu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a fost remisă Curții Constituționale sesizarea depusă de Sergiu Paiu, în vederea examinării constituționalității art. 61 alin. (1) din Legea nr. 1544 - XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne (f.d.227-233).

Prin decizia de inadmisibilitate din 07 decembrie 2021 a Curții Constituționale s-a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate și privind controlul de constituționalitate a articolului 61 alin. (1) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 a asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, depusă de dl. Sergiu Paiu, parte în dosarul nr. 3ra-26/21.

În conformitate cu art.247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurente Casei Naționale de Asigurări Sociale au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând și analizând argumentele invocate în recurs, studiind materialele cauzei Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, de respingere a acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Din materialele cauzei rezultă că prin ordinul nr. 202ef. din 26 martie 2013 al Ministerului Afacerilor Interne, Sergiu Paiu a fost concediat din organele afacerilor interne, în conformitate cu art. 47 alin. (1) lit. f) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutului polițistului nr.320 din 27 decembrie 2012, în legătură cu lichidarea subdiviziunii sau reducerea statelor de personal (f.d.47).

În legătură cu reducerea statelor de personal, Ministerul Afacerilor Interne a expediat dosarul de pensionare a intimatului Sergiu Paiu, Casei Naționale Asigurări Sociale, astfel acestuia fiindu-i stabilită pensie pentru vechimea în muncă de 21 de ani, 07 luni și 28 de zile.

Instanța de recurs relevă că, Sergiu Paiu nefiind de acord cu ordinul de concediere, l-a contestat în instanța de judecată. Astfel, prin încheierea din 12 iunie 2014 a Curții Supreme de Justiție, au fost menținute hotărârea din 11 octombrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și decizia din 05 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a anulat ordinul nr. 202 ef. din 26 martie 2013 al Ministerului Afacerilor Interne, privind concedierea lui din funcția de comisar al Comisariatului de Poliție al sectorului Botanica al Comisariatului General de Poliție, mun. Chișinău al Ministerului Afacerilor Interne, s-a anulat ordinul nr.5 din 04 ianuarie 2013 al Ministerului Afacerilor Interne, privind preavizarea lui cu privire la reducerea funcției și a fost repus în funcția de șef al Inspectoratului de Poliție al sectorului Botanica, mun. Chișinău (f.d.13-15).

Astfel, Sergiu Paiu a fost restabilit în funcție și ulterior, a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne până la data de 22 iulie 2019, când și-a dat demisia din funcția de Șef al Inspectoratului de Poliție Râșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău al Ministerului Afacerilor Interne (f.d.21).

Conform calculului efectuat de Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-5685204 din 01 august 2019, la data încetării serviciului în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, intimatul Sergiu Paiu a acumulat o vechime în muncă de 27 de ani, 10 luni și 24 de zile (f.d.21).

La data de 09 august 2019, intimatul Sergiu Paiu s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău cu cerere, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă.

Prin decizia nr.1336/2560 din 13 august 2019, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica mun. Chișinău i-a refuzat intimatului Sergiu Paiu în reexaminarea dreptului la pensie pentru vechimea în muncă (f.d.9).

La data de 19 august 2019, intimatul Sergiu Paiu a depus cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale. Iar, la data de 04 septembrie 2019 a primit răspuns, prin care Casa Națională de Asigurări Sociale i-a respins cererea prealabilă, pe motiv că Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nu prevede și nu admite posibilitatea stabilirii repetate a pensiei și nu admite situația de reexaminare/recalculare a pensiei, în legătură cu faptul obținerii unei vechimi suplimentare în muncă după pensionare, sau reangajare în serviciu (f.d.10).

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță a admis acțiunea reclamantului Sergiu Paiu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău cu privire la contestarea

actului administrativ și obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă (f.d.85-90).

Judecând apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 22 iulie 2020 a conchis asupra netemeinicii acestuia, motiv pentru care a menținut hotărârea primei instanțe (f.d.121-131).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția emisă de către instanțele ierarhic inferioare este greșită.

Iar, art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, prevede expres că examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre prin care respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la literele a)-e).

Colegiul reține, că la caz, obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ, îl constituie verificarea legalității deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău nr. 1336/2560 din 13 august 2019, privind refuzul în reexaminarea dreptului la pensie pentru vechimea în muncă și a deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1933/19 din 20 august 2019, privind refuzul în reexaminarea dreptului la pensie pentru vechimea în muncă și a cerinței subsecvente de obligare a autorității pârâte de a-i recalcula lui Sergiu Paiu pensia pentru vechimea în serviciu, cu includerea perioadei de la 27 martie 2013 până la 22 iulie 2019, în vechimea în muncă, în cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției, ce a stat la baza stabilirii pensiei pe linia Ministerului Afacerilor Interne, începând cu data de 27 martie 2013 și reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice, precedente încetării raporturilor de muncă din data de 22 iulie 2019.

Totodată, Colegiul reiterează că Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat ca temei de refuz în stabilirea unei noi pensii intimatului Sergiu Paiu, pentru vechimea în muncă, faptul că dreptul la pensie apare o sigură dată după concedierea de la serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii, condiții ce nu se atestă la caz, or, legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după restabilirea la serviciu în organele afacerilor interne.

Conform art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr.1544 -XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu. Persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art.13 lit. a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

Iar, în corespundere cu art. 7 în coroborare cu art. 48 din Legea nr. 1544-XII

din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, familiilor lor care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor. Pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Conform art. 50 alin. (1) lit. b) și c) al Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și Pensiile se stabilesc pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare – de la data eliberării din serviciu, dar nu mai devreme de ultima zi în care au fost asigurați cu soldă, iar pentru familiile acestor militari, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și ale pensionarilor din rîndurile acestora – de la data decesului întreținătorului, dar nu mai înainte de data următoare celei în care acestuia i s-a plătit solda sau pensia, cu excepția următoarelor cazuri în care pensia se poate stabili mai târziu:

- pentru militarii enumerați, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, încadrați în grad de dizabilitate după expirarea a trei luni de la data eliberării din serviciu sau în urma unui accident, sau în urma unei afecțiuni survenite după eliberarea din serviciu – de la data stabilirii gradului de dizabilitate;

- pentru membrii de familie ai militarilor enumerați, ai persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ai funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, precum și ai pensionarilor din rîndurile acestora, care au obținut dreptul la pensie după decesul întreținătorului – de la data apariției dreptului la pensie, iar pentru părinții sau soția (soțul) care au obținut dreptul la pensie în legătură cu pierderea sursei de existență – de la data solicitării pensiei;

- c) persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) ale organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, cărora li s-a prelungit peste limita de vîrstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciul militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne – de la data emiterii ordinului de prelungire a termenului de aflare în serviciu.

Sub acest aspect și avînd în vedere că din data de 27 martie 2013, Sergiu Paiu beneficiază de dreptul la pensie pentru vechime în muncă în cadrul Inspectoratului General al Poliției, în temeiul art. 2 alin. (1) al Legii nr. 1544 -XII din 23 iunie

1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, prin aplicarea regulilor de interpretare corectă a normelor sus-indicate, este evident că instanțele ierarhic inferioare, examinând cauza, greșit au concluzionat despre necesitatea admiterii acțiunii depuse de Sergiu Paiu. Or, deși ultimul, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.147 ef din 14 martie 2014, a fost restabilit la locul de muncă, aceste circumstanțe nu pot constitui drept temei pentru stabilirea/recalcularea unei noi pensii pentru vechime în muncă, prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii de muncă obținute după data realizării dreptului la pensie pentru vechime în muncă - 27 martie 2013.

Aceasta, deoarece dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu, cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

Conform art.61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi. Pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculat după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

Astfel, ținând cont de prevederile legale aplicabile litigiului dedus judecății, Colegiul subliniază că pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculat după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

Din sensul logico-juridic al normei art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri rezultă cert și expres trei situații în care pensia pentru vechimea în serviciu stabilită anterior urmează a fi recalculată, și anume: existența documentelor aflate la organele de pensionare la momentul recalculării pensiei; prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei până la stabilirea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi; recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor din corpul de ofițeri

și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne precum și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare li s-a prelungit peste limita de vârstă termenul de aflare în serviciul prin contract.

Instanța de recurs relevă că Curtea Constituțională în decizia de inadmisibilitate din 07 decembrie 2021, emisă inclusiv în baza sesizării depuse de intimatul Sergiu Paiu, în prezentul litigiu de judecată, a statuat, cu titlu preliminar că Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 prevede că pensia pentru vechime în muncă se stabilește ținând cont de vechimea în serviciu și de mărimea soldei achitate în ultimul an de muncă, având relevanță în acest sens și faptul dacă persoana a atins vârstă limită de aflare în serviciu sau nu (articolele 2, 13 și 14 din Lege). Alineatul (2) al aceluiași articol din Lege prevede o singură excepție de la această regulă, *i.e.* pentru (i) persoanele din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri (ii) cărora li s-a prelungit, peste limita de vârstă stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și (iii) care au dreptul la pensie în conformitate cu art. 13 lit. a) din Lege (iv) cărora li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite. Doar în cazul în care condițiile menționate sunt întrunite cumulativ, este acordată pensia pentru vechime în muncă, fără eliberarea persoanei din serviciu.

Instanța de recurs reține că Curtea Constituțională în decizia de inadmisibilitate din 07 decembrie 2021, emisă inclusiv în baza sesizării depuse de intimatul Sergiu Paiu, în prezentul litigiu de judecată, a indicat că pensionarea în baza Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 este posibilă fie la atingerea vârstei limită de aflare în serviciu stabilită de lege, fie înainte de această vârstă limită - în acest din urmă caz pensionarea este posibilă doar dacă persoana acumulează vechimea în muncă care-i conferă dreptul la pensie (*i.e.* 25 de ani din data de 1 iulie 2020). Curtea observă că, spre deosebire de limita de vârstă, care face imposibilă reangajarea într-o funcție militară sau publică cu statut special, dată fiind împlinirea vârstei limită de aflare în serviciu [e.g. articolul 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016], vechimea în muncă nu reprezintă un impediment pentru reangajarea persoanei. În acest caz, persoana obține, după reangajare, atât pensia, cât și salariul în baza raporturilor de muncă, din care se calculează și se achită contribuțiile sociale de stat. Astfel, pensionarea în baza vechimii în muncă și reangajarea persoanei într-o funcție militară sau publică cu statut special au determinat, în practică, mai multe litigii privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de Stat la recalcularea pensiei. Fiind sesizată cu solicitarea de recalculare a pensiei, autoritatea a refuzat, precizând că recalcularea pensiei este posibilă doar dacă raporturile de serviciu continuă după pensionare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție precizează că din data de 27 martie 2013, intimatul Sergiu Paiu este beneficiar de pensie în conformitate cu Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Respectiv, instanța de recurs menționează că la materialele dosarului, nu sunt anexate probe, din care să rezulte că la 27 martie 2013, lui Sergiu Paiu i-a fost stabilită pensia la prelungirea termenului de aflare în serviciu în condițiile articolului 2 alin. (2) din Legea nr. 1544 -XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Or, după stabilirea pensiei pentru vechimea în serviciu, în temeiul ordinului 147ef din 14 martie 2014, intimatul Sergiu Paiu a fost restabilit în funcție în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, unde a activat în perioada 26 martie 2013- 22 iulie 2019 (f.d.54).

Analizând cele trei temeuri/condiții de recalculare a pensiei menționate supra în coraport cu situația intimatului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată, că intimatul Sergiu Paiu nu se încadrează în niciunul din aceste temeuri/condiții.

Or, art.61 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nu prevede în niciun fel faptul, că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au dreptul la recalcularea pensiei în cazul în care au fost reîncadrați în funcție și au mai obținut o oarecare vechime în muncă.

Eliberarea intimatului Sergiu Paiu din serviciu, cu ulterioara restabilire în funcție și achitarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, nu se încadrează în prevederile art.61 alin.(2) din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Iar, ordinul nr.14 ef din 14 martie 2014 cu privire la repunerea în funcție a colonelului de poliție Sergiu Paiu, nu poate fi echivalat cu ordinul referitor la persoanele din corpul de ofițeri și din corpul de comandă al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilit de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne.

Colegiul consideră neîntemeiate argumentele intimatului Sergiu Paiu precum că, eliberarea sa din serviciu nu a avut loc în baza cererii de demisie, iar întreruperea relațiilor de serviciu a fost contrară voinței intimatului și a avut loc în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 202 ef din 26 martie 2013, în legătură cu lichidarea subdiviziunilor Poliției sau cu reducerea statelor de personal, respectiv stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, de asemenea nu a avut loc în baza cererii sale.

Colegiul reține, că intimatul Sergiu Paiu, prin ordinul nr. 202 ef din 26 martie 2013, a fost redus din funcția deținută, cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne, care i-a fost stabilită și achitată pe tot parcursul acestei perioade, iar intimatul a acceptat să primească pensia pentru vechime în muncă în perioada 2013-2019 și nu a renunțat la această pensie ulterior, după restabilirea sa în funcție prin ordinul 147ef din 14 martie 2014.

La fel instanța de recurs subliniază că în decizia de inadmisibilitate din 07 decembrie 2021, Curtea Constituțională a statuat că un alt aspect care trebuie analizat din perspectiva pretensei încălcări a principiului egalității și a dreptului la

protecție și la asigurare socială ține de faptul că, în excepția de neconstituționalitate, Sergiu Paiu a pretins că pensia i-a fost stabilită în lipsa consimțământului. Totuși, Curtea Constituțională a reținut că legea nu a prevăzut în trecut și nu prevede în prezent recunoașterea dreptului la pensie de o manieră automată. Dimpotrivă, articolul 49 alin. (1) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 supune exercițiul acestui drept voinței titularului care, pe baza unei cereri, solicită stabilirea pensiei, odată ce sunt întrunite condițiile care justifică recunoașterea sa. Mai mult, această modalitate de stabilire a pensiei era în vigoare și atunci când autorul excepției și-a dobândit dreptul la pensie, prin prisma articolului 48 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 în redactarea Legii nr. 304 din 26 decembrie 2012.

Totodată, Curtea Constituțională în decizia de inadmisibilitate din 07 decembrie 2021, emisă inclusiv în baza sesizării depuse de intimatul Sergiu Paiu, în prezentul litigiu de judecată, a indicat că dreptul la pensie nu se stabilește în mod automat, ci pe baza cererii titularului. Astfel, exercițiul dreptului la pensie ține de titular, care decide când și în ce condiții să obțină pensia. Așadar, de vreme ce titularii sunt cei care decid cu privire la condițiile de pensionare, Curtea reține că aceștia trebuie să-și asume consecințele acestor decizii. De altfel, persoanele pot să prevadă efectele acestor decizii, inclusiv anumite inconveniente financiare legate de cuantumul pensiei calculate. Mai mult, imposibilitatea recalculării pensiei speciale poate fi prevăzută de subiectele legii, la nevoie, cu ajutorul unor profesioniști ai dreptului. Așadar, Curtea nu a reținut argumentele din sesizarea privind existența unei ingerințe în articolul 16 din Constituție. Criteriul continuării neîntrerupte a raporturilor de serviciu după atingerea plafonului de vârstă face ca categoriile în discuție să nu se afle în situații comparabile.

Așadar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide, că atât instanța de fond, cât și instanța de apel au analizat superficial argumentele invocate de către Casa Națională de Asigurări Sociale la emiterea actului individual defavorabil.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele recurente Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că situația intimatului Sergiu Paiu nu cade sub incidența art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, deoarece această Lege nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după restabilirea la serviciu în serviciul militar. Or, din sensul Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nu se deduce în niciun fel că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, au dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei în cazul în care au fost reangajați și au mai obținut o vechime în muncă mai mare.

Curtea Constituțională în decizia de inadmisibilitate din 07 decembrie 2021, emisă inclusiv în baza sesizării depuse de intimatul Sergiu Paiu, în prezentul litigiu de judecată, a reținut că condițiile diferite privind exercițiul dreptului la recalcularea pensiei aplicat față de persoanele care s-au pensionat și care s-au reangajat ulterior într-o funcție militară sau publică cu statut special au la bază

argumentul potrivit căruia persoanele obțin, în tot acest timp, atât pensia, cât și salariul în baza raporturilor de muncă. Mai mult, Curtea a observat că dreptul la recalcularea pensiei reclamă nu doar faptul ca persoana să fi acumulat 25 de ani de vechime în muncă, ci și să fi împlinit vârsta limită de aflare în serviciu, iar printr-o decizie a angajatorului să i se fi prelungit termenul de aflare în serviciu. De altfel, dacă nu are împlinită vârsta limită de aflare în serviciu, însă a atins vechimea în muncă de la articolul 13 lit. a) din Lege, persoanei îi este recunoscut doar dreptul la majorarea cotei procentuale de calculare a pensiei, fără a beneficia de dreptul la recalcularea pensiei, întrucât pensia se obține doar la încetarea raporturilor de serviciu. Așadar, Curtea observă că prima categorie, persoanele pensionate în baza vechimii în muncă, angajate ulterior pensionării într-o funcție publică cu statut special, obține atât pensia, cât și salariul, pe când cea de-a doua categorie, persoanele care continuă să activeze într-o funcție publică cu statut special la atingerea vechimii în muncă, obține doar salariul, fără a obține și pensia.

Așadar, dacă o persoană solicită stabilirea pensiei în baza vechimii în muncă, iar ulterior desfășoară activități contributive, nu poate fi pretinsă încălcarea principiului egalității. Diferențele pe care le presupun momentul dobândirii dreptului și condițiile în care este stabilită pensia sunt substanțiale. Chiar dacă, în mod formal, persoanele se află într-o situație similară, având în vedere exercițiul unei activități salarizate în serviciul militar sau într-o funcție publică cu statut special, acest element nu este suficient, *per se*, pentru a se constata incidența articolului 16 din Constituție.

Cu referire la argumentele care discută principiile unicității legislației privind asigurarea socială și egalitatea în drepturi a contribuabililor și a beneficiarilor sistemului public de pensii, Curtea Constituțională în decizia menționată supra, a reținut că Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 derogă de la dispozițiile Legii privind sistemul public de pensii, iar din acest motiv, principiile în discuție nu sunt incidente. În plus, Curtea a constatat că ele au o pondere relativă și privesc, la modul abstract, condițiile ideale în care contribuțiile de asigurări sociale trebuie să fie reglementate. Totuși, legislatorul este competent să stabilească excepții de la ele, având în vedere marja discreționară amplă de care se bucură în domeniul protecției sociale.

Iar, cu privire la existența unei ingerințe în articolul 47 din Constituție, Curtea Constituțională, în decizia de inadmisibilitate din 07 decembrie 2021, emisă inclusiv în baza sesizării depuse de intimatul Sergiu Paiu, în prezentul litigiu de judecată, precizează că, de vreme ce contribuțiile achitate de contribuabil sunt luate în considerare în baza Legii privind sistemul public de pensii, nu există o ingerință în acest articol. De altfel, în baza Legii privind sistemul public de pensii autorii excepțiilor au dreptul la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă, drept care se stabilește, *inter alia*, în funcție de stagiul de cotizare efectiv realizat, care ia în calcul cotizațiile realizate de persoane. Mai mult, în cazul în care vor opta pentru pensia pentru limită de vârstă, autorii vor putea cere și reexaminarea pensiei potrivit articolului 33 alin. (1) lit. c) din Legea privind sistemul public de pensii.

Mai mult, instanța de fond, dar și instanța de apel au ignorat inclusiv și argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că intimatul Sergiu Paiu, de fapt, pretinde la stabilirea camuflată repetată a pensiei și nicidecum la o recalculare a acesteia. Or, prin pretinsa recalculare a pensiei, intimatul solicită ca pensia să i se calculeze dintr-un salariu distinct, de cel care a stat la baza calculării

pensiei inițiale în anul 2013, adică reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din 22 iulie 2019.

În afară de aceasta, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține și faptul că la punctele 1-4 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, este prevăzută baza de calcul a pensiei, aceasta fiind calculată din salariu, media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente, primite în ultimul an de serviciu-ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii.

Prevederile normative citate indică faptul, că pensia se calculează din salariul obținut pe ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii, dar nicidecum nu prevede că și în cazul aparițiilor temeiurilor de recalculare a pensiei, aceasta urmează a fi efectuată după aceeași formulă.

Astfel, ținând cont de faptul că din solicitările expuse în cererea de chemare în judecată, obiectul acțiunii ține de dreptul persoanei la recalcularea pensiei, drept ce face parte din categoria drepturilor sociale, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului a asimilat dreptul la prestații sociale unui drept de proprietate, în sensul articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, Colegiul pentru a nu leza dreptul intimatului Sergiu Paiu la proprietate, va analiza temeiurile de recalculare a pensiei prin prisma prevederilor art. 61 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1544 -XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, care reglementează expres că recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Totodată, instanța de recurs menționează că Curtea Constituțională în decizia de inadmisibilitate din 07 decembrie 2021, emisă inclusiv în baza sesizării depuse de intimatul Sergiu Paiu, a statuat că obiectul de reglementare al articolului 61 alin. (1) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, dreptul la pensie și condițiile în care pensia se recalculează, face incident articolul 47 din Constituție. Referitor la argumentele care pretind o ingerință în articolul 46 alin. (1) din Constituție, Curtea observă că norma contestată nu-i lipsește, prin efectele sale, pe titularii dreptului la pensie de proprietatea asupra unui bun. Articolul 46 din Constituție oferă protecție doar bunurilor actuale ale unei persoane. De altfel, veniturile viitoare nu pot fi considerate „bunuri”, cu excepția cazului în care dreptul a fost deja câștigat sau este sigur că va fi plătit. Prin urmare, de vreme ce autorul excepției nu s-a aflat și nici nu a câștigat un drept concret la recalcularea pensiei stabilite anterior, Curtea reține că nu poate fi pusă problema unei ingerințe în articolul 46 din Constituție.

Din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă decizie cu privire la respingerea acțiunii înaintate de către Sergiu Paiu, reprezentat de avocatul Lilia Dobre.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) și alin.(2) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează integral decizia din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Paiu, reprezentat de avocatul Lilia Dobre împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei pentru vechimea în muncă și se emite o nouă decizie prin care:

Se respinge, ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Paiu, reprezentat de avocatul Lilia Dobre împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei pentru vechimea în muncă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Nina Vascan